



METSÄPÄIVÄT JA OPPILAIDEN METSÄSUHDE

4H-yhdistyksen metsäpäivät

Ammattikorkeakoulututkinnon opinnäytetyö

Metsätalousinsinööri (AMK)

Syksy 2023

Emma Kivimäki

Metsätalousinsinööri

Tekijä Emma Kivimäki

Työn nimi Metsäpäivät ja oppilaiden metsäsuhde

Ohjaaja Reetta Lindberg

Tiivistelmä

Vuosi 2023

Metsäpäivät ovat Hämeenlinnan seudun 4H-yhdistyksen järjestämä 4-päiväinen tapahtuma Hämeenlinnan ja Hattulan seudun 8.-luokkalaisille. Tapahtuma järjestettiin Ahveniston ulkoilualueella. Metsäpäivien tarkoitus oli tarjota oppilaille mahdollisuus tutustua metsään ja metsäalaan erilaisten toimijoiden metsäaiheisilla rasteilla. Metsäpäivien tavoite oli tarjota oppilaille positiivinen kokemus metsästä ja metsäalasta, sekä herättää kiinnostusta näiden teemojen parissa. Työssä tilaajana oli 4H-yhdistys Hämeenlinnan seutu.

Metsäsuhteen muutos positiiviseen suuntaan olivat metsäpäivän, mutta myös opinnäytetyön tavoite. Opinnäytetyössä tavoitteena oli kehittää ja järjestää metsäpäivät onnistuneesti, sekä kerätä hyödyllistä palautetta ja kehitysideoita tulevaisuutta varten. Työn tarkoitus oli tarjota konkreettista tietoa nuorten metsäsuhteesta tapahtuman kehittämiseksi. Tarkoituksena opinnäytetyössä oli myös järjestää suurta tapahtumakokonaisuutta yhdessä 4H-yhdistyksen kanssa, sekä raportoida työn vaiheet toimintakertomukseksi.

Opinnäytetyön sisältönä on toimintakertomus 8.-luokkalaisten metsäpäivästä ja sen järjestämisen vaiheista, koululaisille ja opettajille toteutettu kysely metsäsuhteen muutoksesta metsäpäivän ansiosta, sekä kehitysideoita tulevaisuuden metsäpäiville näiden palautteiden perusteella. Lisäksi työssä käsitellään metsäsuhdetta, sen merkitystä suomalaisessa yhteiskunnassa ja kansainvälisesti, sekä metsäpedagogiikkaa ja toiminnallista oppimista. Nämä aiheet toimivat tietopohjana, ja auttoivat työn ja metsäpäivän tavoitteen saavuttamisessa.

Metsäpäivät olivat kokonaisuutena hyvin onnistuneet. Päivien aikana saatu palaute oli hyvin positiivista niin oppilailta kuin opettajilta. Muutamia kehitysehdotuksia oppilailta ja opettajilta saatiin siitä, miten metsäpäivien toiminallisuutta voitaisiin lisätä. Yleisesti metsäpäiviin oltiin hyvin tyytyväisiä ja etenkin oppilaat viihtyivät.

Oppilaiden mielestä parasta metsäpäivässä oli jo pelkkä mahdollisuus viettää päivä ulkona, tämä oli mukavaa vaihtelua tavanomaiselle opiskelulle luokassa. Metsäpäivät edistivät metsäsuhdetta hyvin paljon. Pelkästään luonnossa oleskelun on tunnistettu edistävän metsäsuhdetta. Oppilaat oppivat paljon metsäalasta, sekä metsästä ja olivat itse tyytyväisiä päivään. Oppilaiden suhtautuminen metsään ja metsäalaan muuttui huomattavasti myönteisemmäksi päivän ansiosta. Voidaan siis todeta metsäpäivän edistäneen metsäsuhdetta merkittävästi.

Avainsanat Metsä, oppia, luonto

Sivut 28 sivua ja liitteitä 4 sivua

Degree Programme in Forestry
Author Emma Kivimäki
Subject Forest Days and Students' Relationship to Forest
Supervisor Reetta Lindberg

Abstract
Year 2023

Forest days are four-day event held by 4H Club Hämeenlinna region for 8th graders in Hämeenlinna and Hattula region. The event was held in Ahvenisto recreational area, and it offered a chance for students to get to know forests and forestry field through different forest related activities held by different operators. The goal of the forest days was to offer the pupils a positive experience related to forests and forestry field and create interest towards these topics. The commissioner of the thesis was 4H Club Hämeenlinna region.

Transformation of the forest relationship towards positive direction was the goal of the event but also the goal of the thesis. The goal of the thesis was to develop and organize the event successfully. An additional goal was to collect useful feedback and development ideas for future forest days. The purpose of the thesis is to offer actual data of the youth forest relationship, that can be used to develop the event. The purpose of the thesis is also to organize big event together with 4H Club and report the steps of it.

The thesis consists of a report of the forest days event for 8th graders, including a description of the steps of organizing the event, and feedback given by the pupils and teachers related to forest relationship transformation. In addition, development ideas for future forest days are discussed. The thesis also examines the topics related forest relationship, such as the Finnish and global understanding of forest relationship, forest pedagogy and hands-on learning. These topics are working as the fact base and aided in reaching the goal of the forest day, as well as the goal of this thesis.

Forest days carried out successfully. The feedback that was received during the event was very positive from both groups: pupils and the teachers. A few development ideas were given by the pupils and teachers, mostly requesting more hands-on learning opportunities. Generally, the forest days were highly appreciated and especially the pupils enjoyed the event.

The pupils thought that the best thing in the event was to have the opportunity to spend time outdoors which was considered pleasant alternative to classroom studying. Forest days appeared to improve the forest relationship, as it is recognized that spending time outdoors contributes to the relationship. The pupils learned a lot considering the forestry field and were happy with the forest days. The attitude towards forest and the forestry field was more positive than before the forest days. Therefore, it can be said that the forest days improved the forest relationship significantly.

Keywords Forest, studying, nature
Pages 28 pages and appendices 4 pages

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Metsäpäivät	2
2.1	4H-yhdistys	2
2.2	Metsäsuhde	3
2.2.1	Metsäsuhde suomalaisessa yhteiskunnassa	3
2.2.2	Metsäsuhde kansainvälisesti	4
2.2.3	Metsäsuhde perusopetuksessa	5
2.3	Metsäpedagogiikka ilmiönä	6
2.4	Metsäpedagogiikka ja toiminnallinen oppiminen	7
3	Alkuvalmistelut	8
3.1	Tavoite ja tarkoitus	8
3.2	Aikataulut, käytännön asiat ja yhteydenpito	8
3.3	Yhteistyökumppanit ja koulut	10
4	Tapahtuma	10
4.1	Aikataulut, käytännön asiat ja yhteydenpito	10
4.2	Metsäpäivät Ahvenistolla	11
4.3	Metsäpäivien rastit	11
4.4	Istutuspäivä	15
5	Tapahtuman jälkeen	15
5.1	Palaute	16
5.1.1	Oppilaat	16
5.1.2	Opettajat	16
5.2	Metsäsuhteen kehitys ja kyselyn analysointi	17
5.2.1	Oppilaat	17
5.2.2	Opettajat	20
6	Pohdinta	21
7	Tulokset ja johtopäätökset	24
	Lähteet	26

Kuvat, taulukot ja kaavat

Kuva 1 "Mitä metsä merkitsee sinulle" 4H-yhdistyksen rastilla.	11
Kuva 2 Metsäkeskuksen rastin opetusmateriaali Monimetsä-hankkeeseen liittyen.	12
Kuva 3 Oppilaiden mittauksia Vanavesikeskuksen rastilla.	12
Kuva 4 Metsän Woiman banderolli.....	13
Kuva 5 Metsä Groupin rastin opetusmateriaali metsän kiertoon liittyen.....	13
Kuva 6 Metsästäjien rastin lajitunnistustehtävä.	14
Kuva 7 Hamin ja HAMKin rastin työvälineitä.	14
Kuva 8 Metsäkonepalvelun John Deere -Metsäkone TTS:n rastilla.....	15
Kuva 9 Muuttuiko metsä tärkeämmäksi.....	17
Kuva 10 Oppilaiden mielipide uuden oppimisesta.	18
Kuva 11 Oppilaiden näkemys metsäalan mielenkiintoisuudesta.	18
Kuva 12 Parasta metsäpäivässä oppilaiden mielestä.....	19
Kuva 13 Oppilaiden mielikuva metsästä.....	19
Kuva 14 Metsäpäivän vaikutus metsäsuhteeseen opettajien mielestä.	20

Liitteet

Liite 1.	Metsäpäivien mainos
Liite 2.	Rastiseloste
Liite 3.	Aikataulutuksen esimerkki
Liite 4.	Oppilaiden kyselyn esimerkki

1 Johdanto

Metsäala, kuten muutkin alat ovat riippuvaisia tulevaisuuden osajista. Metsä ja nuoret ovat aiheina kiinnostavia, yhtä aikaa hyvin ajankohtaisia. Metsä tarjoaa työpaikkoja, sekä hyvinvointia. (Tiihonen, 2022) Metsäpäivät yhdistävät nämä kaksi teemaa ja mahdollistavat näiden molempien tutkimisen ja käsittelemisen. Myös metsäsuhde on aiheena kiinnostava ja liittyy nämä teemat toisiinsa.

Asiantuntijaharjoittelussa pääsin osallistumaan 4H-yhdistyksen istutuspäivään, jossa tarjoutui mahdollisuus päästä järjestämään metsäpäiviä. Tästä idea opinnäytetyöhön lähti. Aihe oli täydellinen, sillä nuoret, sekä heidän metsäsuhteensa edistäminen ovat hyvin mielenkiintoisia ja itselleni tärkeitä aiheita.

Lähtökohtana työssä oli tarve kehitystyölle, tutkimukselle nuorten metsäsuhteeseen liittyen, sekä metsäpäivät tapahtumakokonaisuuden organisoinnille ja raportoinnille. Metsäpäivien ollessa pitkä prosessi, 4H-yhdistys pyysi tapahtumaan mukaan opinnäytetyöntekijää, joka voi kehittää tapahtumaa. Kun projektin parissa työskentelee uusia ihmisiä, uusia ideoita syntyy helpommin. Opinnäytetyössä 4H-yhdistyksen kanssa järjestettiin tapahtuma ja sen jokainen vaihe, pääpaino tapahtuman viestinnästä ja käytännön asioiden hoitamisesta oli opinnäytetyöntekijällä. Tuloksena tästä on selkeä toimintakertomus tapahtuman kulusta sekä kehitysideoita tulevaisuuden tapahtumaa varten. Toimintakertomusta voidaan hyödyntää tulevaisuuden metsäpäivillä järjestämisen helpottamiseksi. Kehitysideoita sekä metsäsuhdetta tutkittiin oppilaille, sekä opettajille tehdyn kyselytutkimuksen avulla. Tapahtuman järjestämisen ja kehittämisen lisäksi työssä oli tutkimuskysymys, edistävätkö metsäpäivät oppilaiden metsäsuhdetta ja millä tavalla. Haluttiin selvittää metsäpäivien vaikutus konkreettisesti oppilaisiin sekä heidän metsäsuhteeseensa. Metsäpäivillä metsäsuhdetta edistetään esimerkiksi toiminnallisen oppimisen, sekä metsäpedagogiikan avulla. Tilaajana työssä oli 4H-yhdistys Hämeenlinnan seutu.

Metsäpäivät tutustuttavat nuoria metsäalaan. Metsäpäivät-tapahtumassa rasteja pitävät toimijat, sekä 4H-yhdistyksen järjestäjä ovat metsäalan ammattilaisia. Nuorisotyö on tärkeää metsäalan edistämiseksi ja se on mainittu PEFC-sertifikaatissa. PEFC-sertifikaatissa määritellään toiminnan kriteereissä, että lasten ja nuorten luontosuhteen, sekä metsätietämyksen kehittämistä edistetään. Aiheena nuorisotyö ja sitä kautta metsäpäivät koskevat jokaista metsäalantoimijaa, esimerkiksi metsänhoitoyhdistyksiä ja Metsäkeskusta, jotka käyttävät PEFC-sertifikaattia. (PEFC FI 1002:2022, s.46–47) Nuoret tulevaisuuden metsäosaajat ovat tärkeitä metsäalan tulevaisuuden kannalta ja heitä tullaan tarvitsemaan yhä enemmän. (Metsäkeskus, 2022)

2 Metsäpäivät

Metsäpäivät ovat vuosittain 8.-luokkaisille järjestettävä tapahtuma, jossa tutustutaan metsään ja sen mahdollisuuksiin. Tapahtuman järjestää Hämeenlinnan seudun 4H-yhdistys yhteistyössä metsäalan toimijoiden kanssa. Metsäpäivät järjestetään perinteisesti Hämeenlinnan Ahvenistolla toimintapuisto- ja ulkoilualueella kauniissa harju- ja järvimaisemissa. Tapahtuma järjestettiin vuonna 2023 5–8.9. Asiasta keskusteltu tapaamisessa Hämeenlinnan 4H-yhdistyksen hallintopäällikön Tuija Ruokolahden kanssa (Henkilökohtainen tiedonanto, 17.2.2023), joka järjestää metsäpäivää vuosittain.

Metsäpäivät tarjoavat mahdollisuuden tutustua metsiin ja niiden käyttöön, sekä lisäävät nuorten metsäosaamista. Metsäpäivät tukevat koulun opetussuunnitelmaa. Yksi päiväistä, istutuspäivä, tarjoaa myös mahdollisuuden oppia istuttamaan ja samalla mahdollisuuden tehdä konkreettinen ilmastoteko. Palaute ja kokemukset metsäpäivistä ovat olleet hyvin positiivisia. Tiivistettynä metsäpäivät edistävät metsäsuhdetta ja lisäävät oppilaiden tietoisuutta metsästä ja metsäalasta. Tällä tavalla metsäpäiviä on järjestetty jo onnistuneesti vuosien ajan. (4H Hämeenlinnan seutu, n.d.-b)

2.1 4H-yhdistys

4H-yhdistys on Yhdysvalloissa 1900-luvun alussa perustettu poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumaton järjestö lapsille ja nuorille. Alun perin yhdistys on perustettu vastauksena nuorten työttömyyteen ja pahoinvointiin. 4H-järjestö on toiminut Suomessa jo vuodesta 1928 nimellä Maatalouskerholiitto. (4H-Järjestö, n.d.) Nykyään 4H paikallisyhdistyksiä on yli 200 ja 4H onkin yksi Suomen suurimmista nuorisojärjestöistä. (4H Hämeenlinnan seutu, n.d.-a)

4H-toiminnan perustana ovat kokonaisvaltaista kehitystä kuvaavat arvot ”hands, head, heart and health”, suomeksi käännettynä ”harkinta, harjaannus, hyvyys ja hyvinvointi”. 4H toiminnan perustana on lapsen ja nuoren tasapainoinen kehitys ajattelun, tunne-elämän ja taitojen kautta, joka johtaa kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin. 4H toiminnassa kasvatetaan kestävään, aktiiviseen ja yritteliäiseen elämäntapaan. 4H-järjestössä kestäväällä elämäntavalla tarkoitetaan lasten ja nuorten kädentaitoja, ruokakasvatusta, kestäväen luonto- ja metsäsuhteen rakentumista, sekä kestäviin valintoihin kannustamista. (4H Hämeenlinnan seutu, n.d.-a)

4H-yhdistyksen toimintamenetelmänä on tekemällä oppiminen ”Learning by doing”, joka perustuu kasvatustieteilijän John Deweyn teoriaan. Tärkeintä lapsen tai nuoren oppimisessa on

oma kokemus ja yhteisöllisyys, jotka näkyvät vahvasti myös metsäpäivät tapahtumassa. (4H Hämeenlinnan seutu, n.d.-a)

Hämeenlinnan Seudun 4H-yhdistys järjestää metsäpäivät tapahtuman. Hämeenlinnan Seudun 4H-yhdistys tukee nuorisotoiminnallaan lasten ja nuorten kehitystä kestäväan elämäntapaan, yrittäjyyteen ja työhön. Erilaisten tapahtumien, leirien ja kerhojen kautta lapsille ja nuorille tarjotaan mielekästä ja opettavaista toimintaa. (4H Hämeenlinnan seutu, n.d.-a)

2.2 Metsäsuhde

Metsäsuhde rakentuu jo lapsena. Metsäsuhde itsessään on hyvin persoonallinen ja riippuu muun muassa elinympäristöstä ja elämänvaiheesta. Se voidaan käsittää osana ympäristö- ja luontosuhdetta, joten käsite on siis hyvin laaja. (Lusto, n.d.)

Metsäsuhteen tunnistaminen ja tukeminen vahvistavat yksilön hyvinvointia. Käsitteellä siis tarkoitetaan yksilön tai yhteisön elävää suhdetta metsään. (Lusto, n.d.)

2.2.1 Metsäsuhde suomalaisessa yhteiskunnassa

Metsäsuhde tunnistetaan tärkeänä asiana suomalaisessa yhteiskunnassa. Suomessa pääosa ihmisistä kokee luonnon hyvin tärkeäksi. (Koistinen ym., 2021) Suomalainen metsäsuhde on valittu Elävän perinnön kansalliseen luetteloon (Lusto, n.d.). Kohteet on valinnut opetus- ja kulttuuriministeriö Museoviraston ehdotuksella (Elävä perintö, n.d.-a).

Suomi ja suomalaisuus yhdistetään ulkomailla metsään. Tämä on hyvin luonnollista Suomen ollessa metsien maa, pinta-alastamme 80 % on metsää. Joka viides yli 20-vuotias suomalainen on metsänomistaja ja yli 2/3 suomalaisista liikkuu metsissä viikoittain. Ainutlaatuinen suomalainen metsäsuhde on mahdollista pitkään jatkuneen metsäkulttuurimme ansiosta. Metsäkulttuurilla tarkoitetaan ihmisten ja yhteisöjen toimintatapoja, käytäntöjä ja arvoja, jotka jaetaan eteenpäin sosiaalisessa ympäristössä esimerkiksi perimätietona. (Elävä perintö, n.d.-b) Suomalainen metsäsuhde on jo tästäkin syystä hyvin moniulotteinen. Osalle se voi esimerkiksi merkitä elantoa metsätalouden kautta, toiselle taas rentoutumista ja tapaa viettää vapaa-aikaa. (Tiihonen, 2022)

Jo vuosisatoja metsä on mahdollistanut toimeentulon. 1600-luvulla tervanpoltolla ja siitä syntyvällä tervalla oli suuri yhteiskunnallinen merkitys ja se olikin ensimmäinen metsäteollisuuden vientituote. 1800-luvun lopussa elintaso alkoi kohota metsäteollisuuden ansiosta, kun puuta alettiin jalostamaan paperiksi. 1920-luvulla metsäteollisuuden osuus

viennistä oli jo 95 %. (Yle, n.d.) Nykyään tavaraviennistä metsäteollisuuden osuus on noin 19 %. (Eskelinen, 2022) Myös muilla metsänantimilla on ollut suuri merkitys ja pahimmista nälänhädistä on Suomessa selvitty männystä tehtävän pettuleivän avulla. (Kähkönen, 2013)

Jo historian perusteella voidaan siis todeta metsäkulttuurin ja suomalaisen metsäsuhteen olleen hyvin merkityksellinen niin kansantalouden, mutta myös ihmisten terveyden ja selviytymisen kannalta. Metsiin liittyy paljon uskomuksia ja perinteitä, ja jo satoja vuosia metsiä on kunnioitettu. (Elävä perintö, n.d.-b) Toisaalta tarvitsemme metsää jo pelkästään elääksemme, sen tarjotessa happea ja ravintoa. Metsistä on myös terveyshyötyjä niiden suojatessa taudeilta ja stressiltä. (WWF, n.d.-a)

Nykyään metsä merkitsee yhä useammin paikkaa virkistäytyä (Rantala, 2020.). Etenkin lähiluonnon merkitys on lisääntynyt kaupungistumisen myötä. (Koistinen ym., 2021) Vaikka voidaankin nähdä, että metsän merkitys on monimuotoisempi ja erilainen kuin esimerkiksi 1900-luvulla, on se silti yhä tärkeä. (Elävä perintö, n.d.-b) Ihmiset ovat entistä tietoisempia luontokadosta, ilmastonmuutoksen riskeistä ja niiden vaikutuksesta ympäristöllemme. (Koistinen ym., 2021) On tärkeää tiedostaa metsä ja sen merkitys, sekä vaalia metsäkulttuuria- ja suhdetta, sekä korostaa niiden merkitystä yhteiskunnallemme.

Kaupungistuminen, sekä uudet tavat viettää vapaa-aikaa voivat olla uhkia suomalaiselle metsäsuhteelle. (Elävä perintö, n.d.-b) Tästä syystä metsäpäivien kaltaiset tapahtumat ovat hyödyllisiä ja tärkeitä kulttuuriperinnön vaalimisessa ja metsäsuhteen vahvistamisessa.

2.2.2 Metsäsuhte kansainvälisesti

Metsät, sekä niiden vaikutus tunnetaan kansainvälisesti ja ne koskettavat meitä kaikkia. Arviolta 3,4 miljardia ihmisistä asuu noin kilometrin etäisyydellä metsästä. (FAO, 2022) Metsät tarjoavat hyvin laajasti tuloja metsäteollisuuden kautta, mutta edelleen myös keräilytuotteiden kautta. Ne mahdollistavat monen toimeentulon ja koko elämän esimerkiksi monissa Afrikan maissa. (AFF, 2022) Toisaalta metsä on yhä useammalle tapa viettää vapaa-aikaa. Yhtä aikaa metsä katoaa plantaasien tieltä. Esimerkiksi Kaakkois-Aasiassa metsäkato on suuri ongelma, ja metsäsuhteen luominen voi olla vaikeaa metsien vähentyessä. (Lai, 2022) Voidaan siis todeta metsäsuhteen olevan maailmalla hyvin moninainen. Monen toimeentulo on riippuvainen metsästä niin Suomessa kuin ulkomailla, metsä myös mahdollistaa elämän maapallolla. (WWF, n.d.-a) Tästä syystä metsäsuhdetta ja metsäopetusta tulee kansainvälisesti edistää lapsille ja nuorille.

Esimerkki kansainvälisestä metsäopetuksesta on ”Learning about forests”, LEAF-ohjelma. LEAF-ohjelma kouluttaa lapsia ja nuoria kestäväan metsien käyttöön, sekä tutustuttaa

metsäisiin ekosysteemeihin. Ohjelman tavoitteina on muun muassa, että oppilaat oppivat nauttimaan luonnosta ja ulkoilusta, kehittää heidän ymmärrystään ekologisen verkon suhteen, sekä ottaa vastuuta omista teoista, sekä niiden vaikutuksesta ympäristöön. Ohjelma on käynnissä 28 maassa ympäri maailman (LEAF, n.d.). Suomessa Suomen Metsäyhdistys on ollut mukana perustamassa LEAF-ohjelmaa, ja on yhä mukana siinä. (Smy, n.d.)

Myös 4H edistää metsäsuhdetta kansainvälisesti. Yhtenä esimerkkinä toimii Yhdysvaltojen 4H:n järjestämä Metsien "Superbowl", jossa tiimit eri osavaltioista kisaavat muun muassa puiden tunnistuksessa ja mittauksessa, sekä suunnistuksessa. (National 4-H Forestry Invitational Committee, n.d.) Vastaavia esimerkkejä on myös Ruotsista, jossa metsäasioiden ohella kisataan muillakin osa-alueilla (Sveriges 4H, n.d.).

2.2.3 Metsäsuhde perusopetuksessa

Metsä ja sen tärkeys on otettu huomioon suomalaisessa perusopetuksessa.

Opetussuunnitelmaan sisältyvässä perusopetuksen arvoperustassa on mainittu, että oppiessaan oppilas rakentaa suhdetta itseensä, ympäröiviin ihmisiin, kulttuuriin, mutta myös luontoon. (Opetushallitus, 2014, s. 15) Ihmisen riippuvaisuutta luonnosta ja sen ekosysteemeistä korostetaan. Oppilaita tulee ohjata kestävään elämäntapaan.

(Opetushallitus, 2014, s. 16)

Jo vuosiluokilla 1–2 laaja-alaisessa osaamisessa tunnistetaan luontosuhteen vahvistaminen ja sen vaikutus kestävämmän elämäntavan kehittymisessä. Lähiluonto ja sen havainnointi, tuttujen lajien tunnistus, sekä tämän ympäristön hyödyntäminen toiminnallisena oppimisympäristönä on myös nähty tavoitteellisena, sekä keinona saavuttaa oppimisen tavoitteet. (Opetushallitus, 2014, s. 132–133) Yhtenä luontoon ja metsään liittyvänä opetuksen tavoitteena toimimiseen ja taitoihin liittyen Opetushallituksen opetussuunnitelmassa on (Opetushallitus, 2014, s. 131) "ohjata oppilasta tutkimaan ja toimimaan sekä liikkumaan ja retkeilemään lähiympäristössään".

Vuosiluokilla 3–6 keskitytään ympäröivään luontoon Suomessa ja sen ulkopuolella. Luonnon kiertokulkuun, sekä ekologian perusteisiin tutustutaan. Ajatus kestävästä elämäntavasta toistuu osana opetusta vuosiluokilla 3–6. Toiminnalliset tehtävät kuten luonnon tutkiminen ja kasvion laatiminen ovat oivia tapoja saavuttaa oppimistavoitteet, mutta myös keino vahvistaa luontosuhdetta. (Opetushallitus, 2014, s. 241–242) Yksi Opetushallituksen opetussuunnitelman luontoon ja metsään liittyvistä opetuksen tavoitteista oppilaan tietoon ja ymmärrykseen liittyen on (Opetushallitus, 2014, s. 241) "ohjata oppilasta luonnon tutkimiseen, eliöiden ja elinympäristöjen tunnistamiseen ja ekologiseen ajatteluun sekä ohjata oppilasta ihmisen rakenteen, elintoimintojen ja kehityksen ymmärtämiseen".

Vuosiluokilla 7–9 perusopetuksessa keskitytään etenkin ekosysteemeihin metsässä, sekä kaupunkiympäristössä, luonnon monimuotoisuuteen ja lajintunnistukseen. Myös vastuullista luonnossa liikkumista, luonnonvarojen kestäväää käyttöä, sekä ilmastonmuutosta tulee käsitellä 7.–9.-luokkalaisten opetuksessa. (Opetushallitus, 2014, s. 380–381) Nämä kaikki edistävät merkittävästi oppilaiden ymmärrystä metsästä, sekä sen tärkeydestä. Yksi Opetushallituksen opetussuunnitelman oppimisen asenne- ja arvotavoitteista on (Opetushallitus, 2014, s. 380) ”innostaa oppilasta syventämään kiinnostusta luontoa ja sen ilmiöitä kohtaan sekä vahvistamaan luontosuhdetta ja ympäristötietoisuutta”.

Metsä ja luonto aiheina on tunnistettu lähinnä ympäristöoppiin ja biologiaan liittyvissä sisällöissä, luonto ja sen kunnioittaminen ovat osa opetussuunnitelman arvopohjaa. Jo opetussuunnitelman tavoitteista on huomattavissa, että ympäröivään ympäristöömme suhtaudutaan sen vaativalla vakavuudella. Metsä- ja luontosuhteen hyödyt ovat merkittäviä ja jo tästäkin syystä myös niiden soveltaminen opetuksessa on tarpeellista. Opetus, sen laatu ja sisältö ovat kuitenkin hyvin riippuvaisia koulusta, opettajista ja oppilasryhmistä. Voitaisiin kuitenkin todeta suomalaisen luonto- ja metsäopetuksen olevan hyvällä mallilla. Metsäpäivillä kohderyhmänä ovat 8.-luokkalaiset ja metsäpäivien rastisisällöt kattavat näistä opetussuunnitelmassa mainituista aiheista monia, kuten luonnonvarojen kestäväää käyttöä, sekä ekologiaa. (4H Hämeenlinnan seutu, n.d.-b)

2.3 Metsäpedagogiikka ilmiönä

Metsä on toiminallinen ja monipuolinen ympäristö. Luonnossa oleskelu edistää terveyttä ja hyvinvointia esimerkiksi verenpainetta madaltaen, sekä oppimista tehostaen. Nämä ja monet muut hyödyt on huomattu niin varhais- kuin perusopetuksessa. Toiminnallista oppimista metsässä kutsutaan metsäpedagogiikaksi. (Fågel ym., 2021 s. 19)

Metsäpedagogiikka menee käsitteen luontokasvatus alle. Luontokasvatuksella tarkoitetaan kasvatusa, jossa korostetaan luonnon ja luontosuhteen merkitystä. Luontokasvatuksessa vahvistetaan osaamista ja halua toimia ympäristövastuullisemmin mielekkäiden kokemusten ja oppimisen kautta. Metsäpedagogiikka taas viittaa metsän käyttöön oppimis- ja kasvamisympäristönä. Metsäpedagogiikka on siis osa luontokasvatusta. (Fågel ym., 2021 s. 19)

Metsässä oleskelu parantaa keskittymiskykyä, sekä luovuutta ja toimiikin siksi hyvänä oppimisympäristönä. Tarkkaavaisuushäiriöt ja stressi vähenevät. (Mieli, n.d.)

Oppimisympäristönä metsä on monipuolinen, jossa oppimismahdollisuuksia monimuotoisuudesta ja ympäröivästä luonnosta on hyvin paljon. Metsäpedagogiikkaa hyödynnetään perusopetuksessa, sekä etenkin varhaiskasvatuksessa. (Fågel ym., 2021 s.

18) On luonnollista, että metsäpedagogiikkaa hyödynnetään varhaiskasvatuksessa, metsäsuhteen muodostuessa jo lapsuudessa. (Karhunkorva ym., 2017) Esimerkkejä metsäpedagogiikasta metsäpäivien lisäksi on luontopäiväkodit ja Metsämörri.

Metsämörri innostaa päiväkotij- ja alakouluikäisiä perheineen liikkumaan ja leikkimään luontoon. Metsämörriä on järjestetty jo yli 30-vuoden ajan, ja sillä on merkittävä vaikutus kymmenien tuhansien lasten luontosuhteeseen vuosittain. Metsämörriä järjestetään noin 30 % Suomen päiväkodeissa. Metsämörri hyödyntää sekä metsäpedagogiikkaa että toiminnallista oppimista. (Suomen Latu, n.d.)

2.4 Metsäpedagogiikka ja toiminnallinen oppiminen

Nyky-yhteiskunnassa keskittyminen on yhä vaikeampaa niin lapsille kuin aikuisille. Tätä aiheuttaa jatkuvat ärsykkeet, joita muun muassa puhelimet tarjoavat. Esimerkiksi pitkäjänteinen keskittyminen voi olla uhattuna jatkuvan ärsykevirran takia. (Kosola ym., 2019, 1.Älylaitteet ja aivojen kehitys) Keskittymiskykyä voi kuitenkin merkittävästi parantaa liikunnan avulla. Liikunta lisää aivojen dopamiinin tuotantoa, joka on tärkeä tekijä oppimisessa ja keskittymisessä. (YTHS, 2022) Etenkin koulussa keskittyminen ja opiskelurauha on hyvin tärkeää luokkakokojen kasvaessa. Keskittymistä ja oppimista voidaankin parantaa toiminnallisella oppimisella. (Jämsä, n.d.)

Toiminnallinen oppiminen syventää oppimista. Kuuntelun sijaan oppilas pääsee aktiivisesti osallistumaan ja siten oppiminen tehostuu. Kun asioita sovelletaan käytännössä, muistijälki on vahvempi ja esimerkiksi kriittinen ajattelu ja ongelmanratkaisukyvyt paranevat. Toiminnallisessa oppimisessä asioita siis opitaan tekemisen, yleensä liikkeen kautta. (Lounais-Suomen Liikunta ja Urheilu, n.d.)

Toiminnallista oppimista hyödynnetään metsäpäivillä. Rasteilla kokeillaan itse ja opitaan asioita. Myös metsä oppimisympäristönä mahdollistaa toiminnallisuuden ja edistää toiminnallisen oppimisen kanssa samanlaisia asioita kuten keskittymistä. Aiheet ovat helposti konkretisoitavissa, kun oppimisympäristö on sama kuin opiskeltava aihe. Sekä metsäpedagogiikkaa että toiminnallista oppimista on helppo hyödyntää yhtäaikaaisesti metsäpäivillä.

3 Alkuvalmistelut

Alkuvalmistelut olivat tärkein osa Metsäpäivää. Tähän sisältyi aikataulutus, viestintä ja mainonta niin yhteistyökumppaneiden kuin koulujen kanssa. Tapahtumaa valmisteltiin jo helmikuussa ja valmistelua jatkettiin touko-kesäkuulle asti vuonna 2023.

4H-yhdistyksen kanssa laadittiin aikataulut sekä suunniteltiin tapahtumaa ja sen vaiheita. Tapahtuma läpikäytiin tarkasti, jotta kaikki työvaiheet saadaan varmasti mukaan. Suunniteltiin muun muassa kyselylomakkeet, mainosmateriaalit, viestit ja aikataulut.

3.1 Tavoite ja tarkoitus

Metsäpäivien tärkein tarkoitus oli mahdollistaa nuorille tilaisuus tutustua metsään ja metsäalaan, sekä informoida näihin liittyen. Heitä innostettiin tutustumaan metsään ja metsäalaan, sekä niiden tarjoamiin mahdollisuuksiin. Oppilaille tarjottiin mahdollisuus viettää päivä ulkona oppien paljon uutta. Tavoitteena oli siis tarjota oppilaille positiivinen kokemus metsään ja metsäalaan, yhdessäolon ja ulkoilun parissa, sekä herättää kiinnostusta näitä kohtaan. Tavoitteen saavuttamiseksi hyödynnetään metsäpedagogiikkaa, sekä toiminnallista oppimista. Metsäpäivät tähtäsivät myös metsäsuhteen edistämiseen, joka on opinnäytetyössä tutkimuksen aiheena.

Viestintä ja tapahtuman järjestäminen 4H-yhdistyksen kanssa olivat työssä tarkoituksena. Haluttiin myös kerätä konkreettista tietoa nuorten metsäsuhteesta tapahtuman kehittämiseksi, sekä koostaa toimintakertomus tapahtumasta. Tavoitteena opinnäytetyössä oli kehittää ja järjestää metsäpäivät onnistuneesti, sekä kerätä kehitysideoita ja ajatuksia metsäpäivät tapahtumasta. Metsäsuhteen muutos ja tämän muutoksen analysointi olivat myös työssä tavoitteena. Keräämällä palautetta oppilailta ja opettajilta saadaan tietoa metsäsuhteen kehittymisestä ja sitä edistävästä tekijöistä. Metsäpäivistä toteutetaan siis kyselytutkimus. Palautteen ansiosta päivästä saadaan tuleville 8.-luokkalaisille entistä parempi.

3.2 Aikataulut, käytännön asiat ja yhteydenpito

Ennen tapahtumaa ja sen aikana 4H-yhdistyksen kanssa suunniteltiin työvaiheita, työnjakoa, sekä toimintatapoja. 4H-yhdistyksen kanssa tavattiin kahden viikon välein ja kiireemmissä asioissa viestintä hoidettiin puhelimitse esimerkiksi viesteillä.

Tapahtuman alkuvalmisteluissa opettajiin oltiin yhteydessä sähköpostitse. Tapahtumassa on perinteisesti mukana Hämeenlinnan ja Hattulan koulut ja 4H-yhdistyksellä oli valmis lista koulujen yhteyshenkilöistä metsäpäiville. Jo hyvissä ajoin alkuvuodesta, maaliskuussa opettajille annettiin tieto tapahtuman päivämäärästä, sekä sijainnista ja heille toimitettiin laadittu mainos/tiedote, liite 1. Opettajilta tiedusteltiin mahdolliset toiveet osallistumispäivän suhteen, oppilasmäärät sekä tarve mahdolliselle bussikuljetukselle. Esimerkiksi kauempaa tuleville koululaisryhmille kuljetus oli edellytys tapahtumaan osallistumiselle. Aikataulut laadittiin valmiisiin 4H-yhdistyksen pohjiin ja mahdollisuuksien mukaan opettajien toiveet huomioitiin aikatauluissa. Opettajille toimitettiin 5.5.2023 ryhmien aikataulu esimerkkinä liite 3, sekä osallistumispäivä. Näiden toimittaminen hyvissä ajoin mahdollisti kouluille syksyn ohjelman suunnittelun. Kaksi viikkoa ennen tapahtumaa opettajat saivat vielä tarkemman kuvauksen tapahtumasta, sekä muun muassa ohjeita oppilaiden ohjeistamiseen päivän suhteen. Ohjeet olivat yksinkertaisia ja kehottivat oppilaita varautumaan sään mukaisella vaatetuksella, sekä vesipullolla tapahtumaa varten. Viimeinen tarkentava tiedote piti lähettää hyvissä ajoin ennen tapahtumaa, jotta koulut osasivat varautua tapahtumaan esimerkiksi eväiden suhteen. Yhteensä tiedotteita opettajille lähetettiin kolme.

Toimijoihin oltiin kontaktissa samanlaisella periaatteella kuin opettajiin. Kun aikataulut oli toimitettu keväällä opettajille, selvitettiin toimijat. 4H-yhdistyksen kanssa oli sovittu alustavat toimijat. Tässä hyödynnettiin tuttuja toimijoita, joiden kanssa oli tehty aiemminkin yhteistyötä. Heille metsäpäivät konsepti oli tuttu. Tarvittaessa haetaan uusia toimijoita, mikäli aiemmat yhteistyötoimijat eivät pääsisi osallistumaan. Kuukautta ennen tapahtumaa toimijoille toimitettiin rastiseloste, joka nähtävillä liitteenä 2, sekä viikon aikataulut, esimerkkinä liite 3. Toimijoiden mahdolliset ruokarajoitteet selvitettiin metsäpäivien eväitä varten.

Oppilaiden ja opettajien palautekyselyiden laatimisessa huomioitiin tilaajan toiveet. Kyselyn kysymykset laadittiin selkeästi indikoimaan mahdollista metsäsuhteen muutosta positiiviseen suuntaan. Oppilaiden kyselyä varten tehtiin QR-koodi vastausten saamisen helpottamiseksi. Liitteenä 4. esimerkki oppilaiden kyselystä. Opettajilta palaute kysyttiin vasta metsäpäivien jälkeen. Kyselyyn vastanneiden oppilaiden kesken arvottiin JBL-Clip kaiutin, jonka 4H-yhdistys hankki oppilaita varten. Myös tämä motivoi oppilaita vastaamaan kyselyyn. Kyselyiden tulokset tulivat 4H-yhdistykselle ja tuloksista poistettiin yhteystiedot tietoturvasyistä ennen tulosten analysointia.

Viikkoa ennen tapahtumaa laadittiin lehdistötiedote lehdistöä varten ja turvallisuussuunnitelma tapahtumasta, joka toimitettiin opettajille. Turvallisuussuunnitelmaan, sekä lehdistötiedotteeseen hyödynnettiin 4H-yhdistyksen mallipohjia.

3.3 Yhteistyökumppanit ja koulut

Tapahtumassa rasteja pitivät erilaiset yhteistyökumppanit. Yhteistyökumppaneina oli Hami ja HAMK, Metsä Group, Metsäkeskus, Metsänhoitoyhdistys Kanta-Häme, Metsäkonepalvelu, Metsästäjäliitto, MTK, Metsän Woima, Työtehoseura ja Vanajavesikeskus.

Osallistuvat koulut olivat Hämeenlinnan sekä Hattulan alueilta. Osallistuvia kouluja olivat Hauhon yhtenäiskoulu, Hämeenlinnan yhteiskoulu, Iittalan yhtenäiskoulu, Nummen yhtenäiskoulu, Parolan yhteiskoulu, Hakkalan koulu, Kaurialan koulu ja Lyseon koulu.

4 Tapahtuma

Tapahtuman aikana Ahvenistolla kävi noin 900 oppilasta Hämeenlinnan seudulta. Suuren osallistujamäärän vuoksi myös järjestelyt tapahtuman aikana olivat tärkeitä.

Tapahtumapaikkana Ahvenisto oli oivallinen, sen hyvän sijainnin, helppokulkuisuuden, parkkipaikkojen sekä valmiin infrastruktuurin, kuten rastin pitämistä varten oleva kodan, sekä WC-tilojen ansiosta. Näistä oli hyötyä niin järjestäjille kuin kävijöille, ja ne olivat tärkeitä seikkoja suurta tapahtumaa järjestettäessä.

Järjestäjiä tapahtumassa oli noin 20. Paikalla oli erikseen ensiapuvastaava, sekä 4H-yhdistykseltä järjestäjiä muun muassa paistamassa makkaraa, osallistamassa oppilaita 4H-yhdistyksen rastilla, sekä auttamassa muissa järjestelyissä, kuten katosten pystyttämisessä.

Tapahtuman viimeisiä valmisteluja tehtiin muutamia päiviä ennen tapahtumaa. Opettajille ja järjestäjille tulostettiin rastiselosteet liite 2. ja aikataulut liite 3. Myös viimeiset mainokset ja QR-koodit kyselyä varten tulostettiin. Tässä vaiheessa kaikki toimijat sekä osallistuvat luokat olivat viimeistään selvillä.

4.1 Aikataulut, käytännön asiat ja yhteydenpito

Tapahtumaa varten laadittiin sekä bussi- että rasti-aikataulut. Bussit lähtivät koululta hyvissä ajoin, jotta tapahtumapaikalle ehdittiin ajoissa. Kaksi noin 20 oppilaan ryhmää saapuivat yhtä aikaa, joista ryhmät lähtivät alkuopastuksen jälkeen omille rasteilleen.

Rastienpitäjät ja muut järjestäjät saapuivat paikalle hyvissä ajoin, noin tuntia ennen tapahtuman alkua. 4H-yhdistyksen rasti oli Ahveniston ulkoilualueen kodalla ja sen yhteyteen järjestettiin oppilaita varten katos, grilli, mainokset ja roskikset. Jokaiselle rastinpitäjälle jaettiin eväät ja he valmistelivat itse rastinsa valmiiksi oppilaita varten.

4.2 Metsäpäivät Ahvenistolla

Metsäpäivillä rastit sijoituivat Ahveniston järven ympäristöön. Rasteja oli seitsemän kappaletta ja yhden rastin kesto oli noin 20 minuuttia. Reitin pituus oli noin kaksi kilometriä. Liitteenä 2 suuntaa antava rastiseloste, joka jaettiin opettajille mukaan. Uusien ryhmien lähtö rasteille tapahtui 40 minuutin välein. Päivän alkaessa jokainen koululaisryhmä otettiin vastaan, heille esiteltiin tapahtuma ja toivottiin tervetulleeksi. Kun uusi ryhmä saapui, toinen ohjattiin ensimmäiselle Metsäkeskuksen pitämälle rastille ja toinen ryhmä jäi 4H-yhdistyksen rastille.

4H-Hämeenlinnan seutu järjesti tapahtuman ja piti rastia koko tapahtuman ajan. Rastilla koululaiset kirjoittivat mitä metsä ja luonto merkitsee heille. Kuvassa 1. oppilaiden ajatuksia kiinnitettynä kalaverkkoon. Eniten oppilaat yhdistivät metsän rauhaan, iloisuuteen, sekä erilaisiin ekosysteemipalveluihin kuten happeen tai keräilytuotteisiin. Rastilla oli myös makkaratarjoilu. Muuten oppilailla oli rastilla vapaa-aikaa ja heiltä kyseltiin tunnelmia ja odotuksia metsäpäivistä.

Kuva 1. "Mitä metsä merkitsee sinulle" 4H-yhdistyksen rastilla.



4.3 Metsäpäivien rastit

Metsäpäivillä toimijat vaihtelivat päivän mukaan. Koko viikon, tiistaista perjantaihin rasteja oli pitämässä Metsäkeskus, Metsä Group, Metsästäjät, Hami ja HAMK, sekä Metsäkonepalvelu ja TTS. Rastin 2. toimijat vaihtelivat, tiistaista keskiviikkoon rastia oli pitämässä Vanajavesikeskus, torstaina rastia piti Metsänhoitoyhdistys Kanta-Häme, sekä MTK ja perjantaina Metsän Woima. Muuten rastien toimijat pysyivät samoina. Rastien järjestys näkyvillä rastiselosteesta liite 2.

Metsäkeskuksen rastilla oppilaat tutustuivat Monimetsä-hankkeeseen. Monimetsä-hankkeessa lisätään metsänomistajien tietoutta luonnonhoidosta, sekä monimuotoisuudesta talousmetsien käytössä. (Metsäkeskus, 2023) Nämä ovat tärkeitä taitoja myös tulevaisuuden nuorille metsänomistajille, ja aihe havainnollistui hyvin osallistavien kuvakorttien- ja taulujen avulla, kuva 2. Rastilla käytiin läpi muun muassa säästöpuiden ja tiheiköiden merkitystä eliöstölle.

Kuva 2. Metsäkeskuksen rastin opetusmateriaali Monimetsä-hankkeeseen liittyen.



Tiistaina ja keskiviikkona rastia oli pitämässä Vanajavesikeskus. Rastilla oppilaat pääsivät tutkimaan Ahveniston järven vettä. Vedestä mitattiin lämpötila, happamuus, happipitoisuus, fosfaatti-fosfori, sekä nitraatti-typpeä erilaisia mittavälineitä avuksi käyttäen. Ryhmät raportoivat tuloksensa ja niistä muodostettiin keskiarvo, kuvassa 3. näkyvissä oppilaiden mittauksia.

Kuva 3. Oppilaiden mittauksia Vanavesikeskuksen rastilla.



Torstaina ja perjantaina rastilla mitattiin puun pituutta keppikonstilla. Keppikonstissa keppiin tartutaan niin, että sen mitta vastaa suoraksi ojennetun käden etäisyyttä silmästä. Keppi käännetään pystyasentoon, kepin alaosa on puun juurella yläosa puun latvan kohdalla.

Puusta liikutaan sopivan etäisyyden päähän, että tämä toteutuu. Tästä mitataan metrimäärät puulle esimerkiksi askelmitalla, jolloin saadaan selville puun pituus. (Ässämäki, 2019) Mittauksen jälkeen rastilla mietittiin vielä puun käyttötarkoitusta, sekä sen mahdollista rahallista arvoa. Metsän Voima, sekä Metsänhoitoyhdistys Kanta-Häme ja MTK pitivät tätä rastia. Torstaina rastin piti MHY Kanta-Häme, sekä MTK ja perjantaina Metsän Voima. Kuvassa 4 Metsän Voiman banderolli

Kuva 4. Metsän Voiman banderolli.



Metsä Groupin rastilla oppilaat pääsivät oppimaan metsän kierrosta. Rastilla käytiin läpi metsänhoidon pääpiirteet, sekä kiertoajan ja monimuotoisuuden merkitys. Kuvassa 5 näkyy rastilla ollut opettavainen kuva. Oppilailla oli pieni testi rastin loppuksi, jossa kysyttiin monimuotoisuuden toimenpiteitä metsänhoidossa.

Kuva 5. Metsä Groupin rastin opetusmateriaali metsän kiertoon liittyen.



Metsästäjäliitto ja Riistanhoitoyhdistys toteuttivat metsästäjien rastin yhteistyönä.

Toiminnallisella rastilla opeteltiin metsästäjien taitoja lajitunnistuksesta aina etäisyyden arviointiin. Kuvassa 6 yksi lajitunnistuksen tehtävistä. Lisäksi rastilla käytiin läpi metsästyksen tärkeyttä kannanhoitoa silmällä pitäen niin vieraslajien- kuin kotoperäisten lajien suhteen.

Kuva 6. Metsästäjien rastin lajitunnistustehtävä.



Hamin ja HAMKin rastilla oppilaat tutustuivat metsäalan koulutukseen. Rastilla käytiin läpi metsurin erilaisia toimenkuvia ja työvälineitä, sekä arkea Evolla metsäalan oppilaitoksessa. Kuvassa 7 on muun muassa metsurin erilaisia moottorisahoja, sekä kiipeilykaatovälineet. Metsuriopiskelijat esittelivät työvälineitä, opintojaan sekä moottorisahojen toimintaa rastilla.

Kuva 7. Hamin ja HAMKin rastin työvälineitä.



Metsäkonepalvelun ja Työtehosteuran rastilla oppilaat tutustuivat metsäkoneeseen ja sen tekniikkaan. Lisäksi oppilaat kuuluivat metsäkoneenkuljettajan koulutuksesta, toimenkuvasta

ja työllistymisestä. Kuvassa 8 esillä Metsäkonepalvelun uusi John Deere -metsäkone. Rastilla oppilaat pääsivät käymään koneessa sisällä.

Kuva 8. Metsäkonepalvelun John Deere -Metsäkone TTS:n rastilla.



4.4 Istutuspäivä

Yrityksistä huolimatta sopivaa istutusala ei löytynyt Hämeenlinnan kaupungilta. Sopivat metsityskohteet oli jo istutettu. Niin taimet kuin istutusvälineet oli jo varmistettu yhteistyötoimijoiltamme Versowoodilta ja Kanta-Hämeen metsänhoitoyhdistyksestä. Tilanne oli järjestäjistä riippumaton.

Istutuspäivä olisi ollut hyvin opettavainen oppilaille. Se tarjoaa oppilaille mahdollisuuden tehdä konkreettisen ilmastoteon sekä opettaa miten metsää istutetaan käytännössä. Se toimisi hyvänä vaihteluna muiden rastien kanssa, joissa toiminta ja sisältö on erilaista. On mahdollista, että palautetta olisi saatu enemmän ja metsäsuhde olisi syventynyt konkreettisen ilmastoteon kautta.

5 Tapahtuman jälkeen

Tapahtuman jälkeen 4H-yhdistys keräsi oppilaiden kyselyiden tulokset, sekä anonymisoi ne. Ennen anonymisointia 4H-yhdistys arpoi palkinnon yhdelle onnekaalle oppilaalle. Opettajille toimitettiin kysely tapahtuman jälkeen.

Tapahtuman jälkeen sovittiin palautusaika opinnäytetyölle, jotta kehitysideat ja palaute saadaan 4H-yhdistyksen käyttöön mahdollisimman nopeasti. Myös toimijat pääsevät näkemään saadun palautteen ajoissa hyvin suunnitellun aikataulun ansiosta.

5.1 Palaute

Sekä oppilailta että opettajilta kerättiin palautetta Forms-kyselylomakkeen avulla. Palautteet kerättiin anonyymeinä ja kyselyyn vastaaminen oli vapaaehtoista. Oppilaiden kyselyssä yhteystietojen jättäminen oli mahdollista arvontaa varten. Arvonnassa palkintona oli JBL-kaiutin, joka toimi ”porkkanana” kyselyyn vastaamiseen.

4H-yhdistys anonymisoi oppilaiden palautteen ja toimitti ne ilman yhteystietoja lopullista analysointia varten. Vastauksia saatiin 323, eli noin kolmasosa osallistujista vastasi kyselyyn. Opettajien kyselyyn vastasi 5 opettajaa. Opettajia oli huomattavasti enemmän, mutta kysely tavoitti vain yhteyshenkilöinä toimineet opettajat. Opettajien kysely oli täysin anonyymi ja se toimitettiin sähköpostitse metsäpäivien jälkeen.

5.1.1 Oppilaat

Nuorilla oppilailla kiinnostus vastaavia kyselyitä kohtaan voi olla heikkoa ja siksi oppilaiden kysely laadittiin nopeasti vastattavaksi ja yksinkertaiseksi, mutta mielenkiintoiseksi. Kysymykset olivat pääosin monivalintaa tästä syystä. Toisaalta tulosten tulkitseminen oli ehdottomasti yksinkertaisempaa tällä tavoin.

Kuvissa 9–13 on oppilaille esitetyt kysymykset. Oppilailla oli lisäksi mahdollisuus antaa vapaasti palautetta ja kertoa, mikä oli parasta metsäpäivässä tai jäivätkö he kaipaamaan jotakin metsäpäivältä.

5.1.2 Opettajat

Opettajille laadittiin kysely pedagogisesta näkökulmasta. Vastaajia ollessa huomattavasti vähemmän myös avokysymykset, sekä niiden analysointi on mahdollista. Kysely pidettiin lyhyenä myös opettajille, sillä vastauksia kyselyihin voi olla vaikea saada. Kysymyksiä opettajille oli neljä. Kuvassa 14 opettajilta kysytty kysymys metsäpäivän vaikutuksesta metsäsuhteeseen liittyen. Opettajilta kysyttiin lisäksi kolme avokysymystä.

Kysytyt avokysymykset olivat: Jos vastasit ensimmäiseen kysymykseen kyllä, metsäpäivä tukee oppilaan metsäsuhdetta, perustelee. Minkälainen metsäsisältö innostaa oppilaita eniten? Kehitysehdotuksia seuraavaa vuotta varten?

5.2 Metsäsuhteen kehitys ja kyselyn analysointi

Metsäsuhteen kehitystä oppilaiden kohdalla tutkittiin heidän kyselyidensä tulosten, sekä opettajien antamien kommenttien perusteella. Kysely tarjoaa tärkeää tietoa metsäpäivän tavoitteen suhteen.

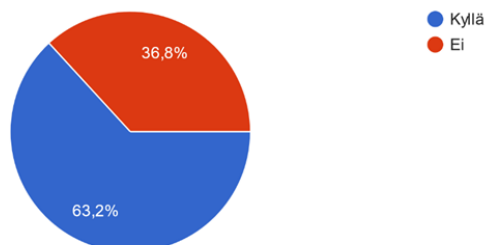
Myös opettajien kyselyllä on suuri merkitys tulevaisuuden metsäpäivien kannalta. Pedagogiikan asiantuntijoina heillä voi olla hyviä kehitysideoita, joiden avulla metsäpäivien sisältöä saadaan parannettua entisestään.

5.2.1 Oppilaat

Oppilaiden tuloksista voidaan tehdä helposti huomio, että metsän merkitys heille enemmän metsäpäivän jälkeen. 323 vastaajasta 63,2 % kokee metsän tärkeämpänä päivän jälkeen. Tämä on nähtävillä kuvassa 9. Voidaan siis todeta jo aluksi metsäpäivän tavoitteen täyttyneen, kun suurin osa oppilaista koki metsän entistä tärkeämpänä.

Kuva 9. Muuttuiko metsä tärkeämmäksi.

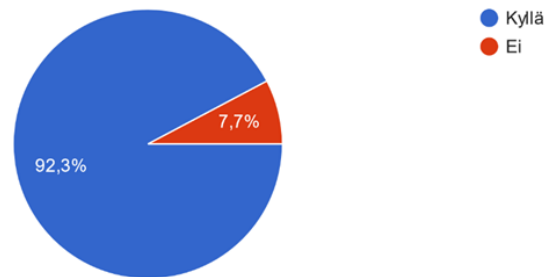
Muuttuiko metsä tärkeämmäksi metsäpäivän ansiosta?
323 vastausta



Kuvasta 10 selviää oppilaiden mielipide uusien asioiden oppimisesta metsään liittyen. 92,3 % vastaajista koki oppineensa uutta. On positiivista nähdä, että oppilaat ovat kokeneet oppineensa uutta. Tämä voisi viitata sisällön mielekkyyteen, sen jäädessä mieliin. Myös toiminnan kautta oppiminen, sekä metsä rauhoittavana ympäristönä edistävät oppimista. On kuitenkin otettava huomioon metsäsisällön olevan monelle hyvin uutta ja tämän vaikutus tuloksiin.

Kuva 10. Oppilaiden mielipide uuden oppimisesta.

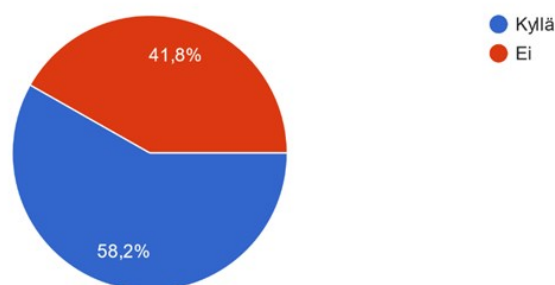
Opitko uusia asioita metsästä ja/tai metsäalasta?
323 vastausta



Metsäalalle työllistymisestä kuvassa 11, yli puolet 58,2 % oppilaista näkisi työskentelyn metsäalalla aiempaa mielenkiintoisena. Tapahtuman tavoitteen ollessa metsäalan esittely, tulos on erittäin positiivinen. Metsäala voi näyttäytyä nuorille vanhanaikaisena ja metsäpäivät ovat onnistuneesti kumonnet tätä mielikuvaa. Tapahtumassa oppilaita haastatellessa monet olivat jo etukäteen kiinnostuneita metsäalalla työskentelystä, sekä odottivat innoissaan metsäpäivää.

Kuva 11. Oppilaiden näkemys metsäalan mielenkiintoisuudesta.

Näkisitkö työskentelyn metsäalalla aiempaa mielenkiintoisempänä?
323 vastausta

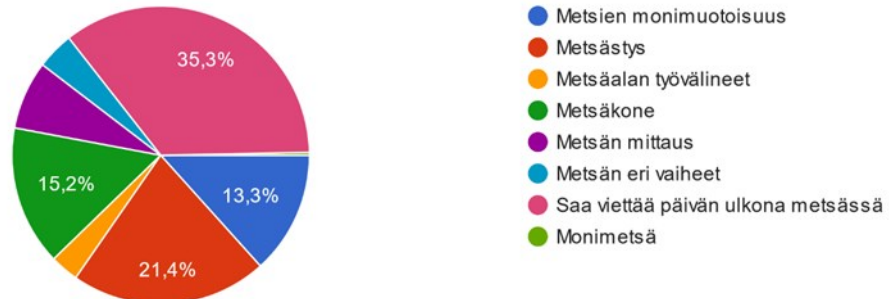


Oppilaiden mielestä parasta metsäpäivässä oli viettää päivä ulkona. Kuvassa 12 on nähtävillä oppilaiden mielipiteet parhaasta asiasta metsäpäivillä. Toiseksi paras asia oli metsästäjien rasti, jossa aiheena oli muun muassa lajintuntemus. On positiivista nähdä oppilaiden nauttineen ulkoilupäivästä, se vahvistaa metsäsuhdetta ja voi kannustaa ulkoilemaan aiempaa enemmän. Metsästäjien rastin suosiota voisi selittää aiheen ollessa monelle tuttu, sekä rastin toiminnallisuudella.

Kuva 12. Parasta metsäpäivässä oppilaiden mielestä.

Parasta metsäpäivässä?

323 vastausta

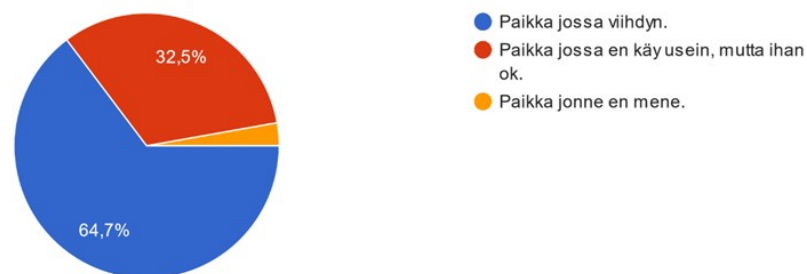


Yleinen mielipide metsistä oli positiivinen oppilaiden mukaan. Valtaosa oppilaista 64,7 % prosenttia kuvaili metsää paikaksi, jossa viihtyy. 32,5 % luonnehti metsää paikaksi, jossa ei usein käy, mutta ihan ok. Nämä ovat näkyvissä kuvassa 13. Tästä voidaan siis huomata oppilaiden oikeasti viihtyvän metsässä, suuren osan mielipiteistä ollessa positiivisia.

Kuva 13. Oppilaiden mielikuva metsästä.

Mikä näistä kuvaa mielestäsi metsää parhaiten?

323 vastausta



Kyselyn lopuksi oppilaat saivat kertoa mikä oli parasta metsäpäivässä tai jäivätkö he kaipaamaan jotakin metsäpäivältä. Yleisimpänä vastauksissa toistui, että päivä oli kokonaisuutena kiva ja ajan viettäminen ulkona oli mukavaa vaihtelua normaalille koululle. Myös metsäkone, rasteilla tarjotut karkit, sekä nuotiomakkara saivat erityiskehujia. Palautteen ollessa pääosin positiivista, osa oppilaista toivoi kuitenkin vielä toiminnallisempia rasteja.

Tuloksia voidaan pitää luotettavana. Yli kolmasosan vastatessa kyselyyn, voisi ajatella niiden edustavan keskiarvoa. On kuitenkin mahdollista, että jo valmiiksi aiheesta kiinnostuneimmat

vastaavat kyselyyn muita helpommin. Tätä on kuitenkin vaikea selvittää. Vastauksissa voi olla myös alueellisia eroja, voisi vetää karkea johtopäätöksen, että kaupungeissa asuvat nuoret eivät koe metsää yhtä kiinnostavaksi kuin esimerkiksi lähempänä metsiä asuvat. 8.-luokkalaiset ovat kohderyhmänä melko haastava, sillä kyselyihin vastausten saaminen voi olla haastavaa vanhemmissakin ikäryhmissä. Palkinto luultavasti motivoi nuoria vastaamaan kyselyyn. Tuloksista voidaan todeta metsäpäivän olleen kokonaisuudessaan positiivinen kokemus oppilaille ja suureen vastausmäärään voi olla tyytyväinen.

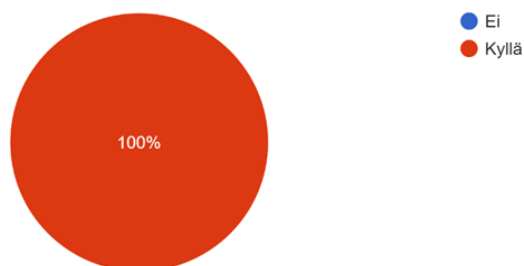
5.2.2 Opettajat

Vaikka metsäpäiviin osallistui paljon opettajia, siitä huolimatta opettajien vastausmäärä jäi melko matalaksi. Kysely tavoitti vain yhteyshenkilöt. Tästä huolimatta nämä 5 vastausta olivat hyvin arvokkaita. Opettajien ollessa hyvin yksimielisiä vastauksissaan, voisi olettaa niiden karkeasti edustavan opettajien yleistä mielipidettä. Toisaalta myös eroavia mielipiteitä ja kehitysehdotuksia olisi voitu saada enemmän, jos vastaajia olisi ollut enemmän.

Opettajat olivat täysin yksimielisiä siitä, että metsäpäivät edistivät metsäsuhdetta, vastaus nähtävillä kuvassa 14. Kaikki 5 opettajaa olivat sitä mieltä, että metsäpäivä tukee metsäsuhdetta. Vastaus oli melko oletettavissa, mutta silti se indikoi päivän onnistumista ja tavoitteeseen pääsyä.

Kuva 14. Metsäpäivän vaikutus metsäsuhteeseen opettajien mielestä.

Koetko, että metsäpäivä tukee oppilaan metsäsuhdetta?
5 vastausta



Ensimmäisessä avokysymyksessä opettajat perustelivat päivän myönteistä vaikutusta metsäsuhteeseen. Opettajat olivat nostaneet esiin jo pelkästään luonnossa oleskelun positiivisen vaikutuksen metsäsuhteeseen. Myös rasteihin liittyvä omakohtaisuus esimerkiksi harrastuneisuus, tuovat metsää lähemmäksi. Voidaan siis todeta jo hyvin yksinkertaisten asioiden edistävän metsäsuhdetta opettajienkin mielestä.

Opettajien mukaan oppilaita kiinnostaa eniten toiminnallinen metsäsisältö. Tästä opettajat olivat hyvin yksimielisiä ja muita suurempia tai merkityksellisiä teemoja ei noussut. Aihepiirejä keuhuttiin ja toiminallisuutta voisikin korostaa rasteilla vielä entisestään.

Kehitysideoita opettajilla oli paljon. Vaikka aihepiireihin on oltu hyvin tyytyväisiä, esiin nousi esimerkiksi metsä kulttuurin, kuten musiikin ja taiteen innoittajana. Aiheena tämä voisi olla toimiva esimerkiksi yksittäisenä osana jotakin rastia. Kuitenkin 8.-luokkalaisille teema ei ole välttämättä mielenkiintoisin. Toinen esiin noussut aihepiiri oli metsien virkistyskäyttö esimerkiksi jokaisenoikeudet ja siihen liittyvät teemat kuten ekosysteemipalvelut. Nämä aiheina ovat hyvin mielenkiintoisia ja koskettavat monia. Ne voisivat myös antaa erilaista näkökulmaa päivästä. Toiminallisuus toistui jälleen kehitysehdotuksissa. Tämä osallistaa oppilaita rasteihin, on kuitenkin todettava suurimman osan rasteista olevan jo jollakin tavalla toiminnallisia. Palaute ja kehitysideat olivat pääosin myönteisiä ja opettajat ovat erittäin tyytyväisiä metsäpäivät tapahtumaan.

Vastausten melko vähäisestä määrästä huolimatta, ne ovat erittäin tärkeitä tapahtuman kannalta. Tuloksista voidaan todeta opettajien olevan hyvin tyytyväisiä pitkään hioutuneeseen metsäpäivät-konseptiin. Jo pelkästään ulkoilu ja sen ohessa tehtävät rastit koetaan mielekkääksi. Metsäalan, mutta myös yhteiskunnan muuttuessa on tärkeää tuoda erilaisia metsäalaa ja metsään liittyviä näkökulmia.

6 Pohdinta

Metsäkasvatuksella on tärkeä osa kestävä elämäntavan rakentamisessa. Metsä ylläpitää elämää muun muassa tuottamalla happea ja sitomalla hiilidioksidia. (WWF, n.d.-b) Jo pelkästään nämä syyt kertovat metsäpäivien lähes itsestään selvän tarpeen.

Myös erilaiset megatrendit muuttavat käsitystämme metsästä. Muun muassa digitalisaatio ja kaupungistuminen muuttavat arvoja ja asenteita. (Maa- ja metsätalousministeriö, 2019, s. 21,26) Luonnollisesti nämä vaikuttavat myös nuoriin ja megatrendien kautta ”perinteisemmät” asiat voivat jäädä unholaan. Metsäpäivien kautta metsä ja sen moninaisuus niin työ- kuin vapaa-ajalla konkretisoituvat, metsä tuntuu aiempaa merkityksellisemmältä.

Metsäpäivät järjestetään hyvin tärkeästä syystä. Metsäsuhde ja sen edistäminen edistävät hyvinvointia, sekä ylläpitävät suomalaista metsäkulttuuria. Metsäkulttuurin jatkumo on tärkeää. Kun yhdistetään uutta ja vanhaa tehdään tulevaisuudessa järkevämpiä päätöksiä. (Maa- ja metsätalousministeriö, 2019, s. 64) Metsäpäiviin osallistuneet nuoret ovat

tulevaisuuden osajia ja on tärkeää, että heillä on monipuolisia näkökulmia myös metsäalaan.

Metsäpäivillä toiminnallinen oppiminen toteutui erittäin hyvin. Oppilaiden palautteesta voidaan päätellä heidän oppineen paljon uutta. Noin 15 minuutin oppituokiot ja niiden välissä oleva liikunta rastilta toiselle parantavat keskittymiskykyä ja tehostavat oppimista. On todettu ihmisten keskittymiskyvyn vaihtelevan noin 10–52 minuutin välillä, voidaan siis todeta noin 20 minuutin ”oppitunnin” olevan optimaalinen myös heikommasta tai lyhyemmästä keskittymiskyvystä kärsiville. (Harvard Health Publishing, 2020) Niin rastienpitäjät, kuin opettajat kehuivat oppilaiden keskittymiskykyä. Suullisesti haastatellut opettajat jopa ihmettelivät oppilaiden keskittymistä ja mielenkiintoa aiheita kohtaan. Tämä kuitenkin luonnollisesti riippuu ryhmästä ja sen dynamiikasta. Tästä voisi silti tehdä johtopäätöksen rastien sisällön mielenkiinnosta, toiminnallisen oppimisen onnistumisesta, sekä metsäpedagogiikan toimivuudesta.

Tapahtuman kokonaisvaltaisesti positiivista palautetta selittää hyvin järjestetty tapahtuma. Niin oppilaat, opettajat kuin järjestäjätkin olivat tyytyväisiä. Tätä voisi selittää myös metsän vaikutus psyykkeeseen. Metsä ei pelkästään paranna keskittymistä ja vähennä stressiä, mutta kohentaa lisäksi mielialaa. On todettu jo 5 minuutin oleskelun metsässä kohentavan mielialaa. (Aivoliitto, 2018) Metsän positiiviset vaikutukset yhdistettynä onnistuneeseen tapahtumaan toivat hyvää palautetta.

Metsäpäivien kaltaisia tapahtumia tarvitaan siis enemmän. Jo metsäkulttuuri, sekä tulevaisuus perustelevat tätä. Voidaan selkeästi huomata oppilaiden positiiviset kokemukset, tehostunut oppiminen, sekä parantunut keskittymiskyky niin opettajien kuin järjestäjien mukaan. Myös suurin osa oppilaista kertoivat palautteessaan oppineensa uutta. Metsäpäivien kaltainen tapahtuma tai metsäpedagogiikka voisivat olla ratkaisuja esimerkiksi keskittymishäiriöistä kärsiville oppilaille, tämän ongelman yleistyessä jatkuvasti.

Opettajilta saatu palaute sai myös pohtimaan rastien sisältöä. Rastit vaihtelevat vuosittain, eikä tarkkaa tietoa rastien sisällöstä välttämättä ole kuin vasta ennen tapahtumaa, rastien pitäjien suunnitellessa ne itse. Olisi hyvä varmistaa rastien olevan sisällöltään enemmän toisistaan poikkeavia, jotta sisältö pysyy mielekkäänä ja oppilaat saavat metsäalasta laajemman kuvan. On kuitenkin otettava huomioon rastinpitäjien näkemä vaiva rastien eteen ja on tärkeää, että rastit pysyvät tarpeeksi yksinkertaisina.

Kehitysideoita kerättiin sekä oppilailta että opettajilta. Isoimpana kehitysideana nousi rastien toiminnallisuus. Etenkin oppilaat toivoivat lisää rasteja, jossa he pääsevät itse tekemään ja kokeilemaan. Myös opettajat näkivät tämän parhaana tapana oppia.

Toiminnallisuus on hyvin luonnollista ulkona touhuttaessa. Metsäpäivillä toiminnallista oppimista onkin jo paljon ja siihen perustuvia rasteja ovat esimerkiksi puun mittaaminen tai veden tutkiminen. Lisää toiminnallisuutta voidaan helposti lisätä rasteille esimerkiksi leikkien, pelien ja konkreettisen tekemisen avulla. Tähän vaikuttaminen voi kuitenkin olla vaikeaa, sillä toimijat itse suunnittelevat rastinsa ja kaikille rasteille toiminnallisuus ei sovi. Pienillä toimilla tätä saadaan kuitenkin lisättyä ja tätä on hyvä korostaa toimijoille. Esimerkiksi metsurityöhön liittyvällä rastilla sahojen painoa voisi ohjatusti arvioida.

Toinen noussut kehitysehdotus on rastien aihepiirit. Rastien aihepiirit ovat hyvin pidettyjä, mutta niiden monipuolisuutta voidaan lisätä entisestään. Esille tuotavia teemoja voisivat olla ekosysteemipalvelut ja jokaisenoikeudet. Ekosysteemipalveluihin liittyen metsästä on oma rastinsa, mutta myös muita aiheita voisi jollakin tavalla ottaa mukaan. Esimerkiksi jokaisenoikeuksia käsitellessä Suomen Partiolaiset voisivat olla toimiva rastinpitäjä. Rastilla voitaisiin käydä läpi ainutlaatuisia jokaisenoikeuksia, sekä siihen liittyviä teemoja kuten keräiltäviä marjoja ja sieniä, sekä esimerkiksi retkeilijöiden oikeuksia ja velvollisuuksia. Tämä yhdistäisi molemmat teemat, jokaisenoikeuksien sivutessa monia ekosysteemipalveluiden osa-alueita. Myös ilmastonmuutos, sekä siihen liittyvät teemat ovat tärkeä ottaa huomioon. Aiempina vuosina mukana ollut istutuspäivä on tärkeä ja korostaa ilmastoteemaa. Ilmastoahdistuksesta kärsii noin neljännes suomalaisista. Ilmastoahdistus vaikuttaa yhä nuorempiin ja termillä tarkoitetaan ilmastonmuutokseen liittyvää ahdistusta ja muita negatiivisia tunteita. (Autere, 2019) Myös tästä syystä ilmastonmuutos metsissä on tärkeä aihe. Taimen istutuksen kaltainen pienikin ilmastoteko antaa toivoa ja konkretisoi aihetta. Ilmastonmuutos myös omana rastinaan on toimiva idea, ilmastonmuutoksen ehkäisyn turvatessa maapallomme elinolosuhteet. (WWF, n.d.-b) Ilmastonmuutosta onkin sivuttu toimijoiden rasteilla, esimerkiksi miten metsäalan toimijat ehkäisevät ilmastonmuutosta metsätaloudessa. Tämä voitaisiin kuitenkin huomioida vielä paremmin ja toimijat voisivatkin kertoa konkreettisista toimista ilmastonmuutosta vastaan.

Konseptina metsäpäivät ovat kuitenkin hyvin pidetty, eikä mitään suurempaa tai merkityksellistä teemaa tai kehityskohdetta noussut. Metsäpäiviä on järjestetty jo vuosien ajan ja konsepti onkin huippuunsa hiottu Hämeenlinnan seudun 4H-yhdistyksellä.

Tapahtuma opetti paljon, se avasi silmiä tapahtuman järjestämisen monista vaiheista ja huomioonotettavista asioista. Tapahtuman järjestäminen kehitti omia viestintäkykyjä,

yhteistyötaitoja ja antoi valmiuksia vastaavan kaltaisen tapahtuman järjestämiseen tulevaisuudessa. Viestintä, sekä huomioonotettavat asiat ovat selkeämpiä. Myös takapakkia tuli välillä, aikatauluissa oli pieniä epäselvyyksiä. Myös esimerkiksi istutusalue jäi uupumaan. Tämänkaltaiset asiat voivat vaivata, mutta ne myös opettavat, että virheitä sattuu. Muuttuvat tilanteet toisaalta opettavat myös soveltamaan. Virheet, sekä soveltamisen taito tukevat työelämää. Ne muistuttavat myös tärkeästä "elämän opista" kukaan ei ole täydellinen ja kaikki ei ole meidän käsissämme, vaikka asiat olisi järjestetty mahdollisimman hyvin.

Kokonaisuudessaan olen tyytyväinen omaan työpanokseeni. Tapahtuma onnistui hyvin ja se järjestettiin hyvässä yhteistyössä 4H-yhdistyksen kanssa. Olin ensimmäistä kertaa järjestämässä tämän kokoluokan tapahtumaa ja se antoi paljon eväitä tulevaisuutta varten. Tähän liittyen itselleni muistutus. Jos järjestäisin vastaavaa tapahtumaa uudelleen, olisi tärkeä laatia itselle selkeä lista hoidettavista asioista aikajärjestyksessä, sekä selkeät kaavat toiminnalle. Metsäpäivät tapahtumasta laadittu toimintakertomus antaa varmasti mahdolliselle seuraavalle järjestäjälle hyvät edellytykset järjestää tapahtumaa itsenäisemmin.

Itselleni metsäpäivät tapahtuma oli erittäin mieleinen, kiinnostava ja opettavainen toimeksianto. Parasta metsäpäivillä oli nähdä esimerkiksi vilkkaampia oppilaita syventymässä ja keskittymässä heille mieleisen asian äärellä. Metsäpäivät tarjosivat jokaiselle jotakin.

7 Tulokset ja johtopäätökset

Metsäpäivien tavoitteena oli innostaa oppilaita metsään ja metsäalaan liittyen, sekä edistää oppilaiden metsäsuhdetta. Saadun palautteen perusteella tavoite saavutettiin onnistuneesti. Tämä vastaa myös opinnäytetyön tutkimuskysymykseen: edistävätkö metsäpäivät oppilaiden metsäsuhdetta ja millä tavalla. Metsäpäivät edistävät metsäsuhdetta, kokemukset metsästä ovat aiempaa positiivisia, metsä nähdään merkityksellisempänä. Myös työllistyminen alalle on todennäköisempää. Oppiminen on tehostunut päivien ansiosta, kuten kyselyn tuloksista nähdään. Myös järjestäjät ja opettajat nostivat lisääntyneen keskittymisen esiin. Näiden perusteella voidaan tehdä johtopäätös metsään liittyvistä positiivisista vaikutuksista, sekä toiminnallisen metsäpedagogiikan toimivuudesta. Tuloksena tapahtumasta on siis tyytyväiset opettajat ja oppilaat, oppilaiden kehittynyt metsäsuhde, vastuullisempia nuoria sekä mahdollisesti uusia tulevaisuuden metsäalan osaajia. Tämä on hyvin tärkeää, sillä tiedostetaan metsäalan työvoiman eläköityvän. Tarvitsemme siis tulevaisuuden osaajia. (Metsäkeskus, 2022)

Opinnäytetyön tavoitteena oli järjestää tapahtuma onnistuneesti, sekä kerätä palautetta ja kehitysideoita. Myös tähän tavoitteeseen päästiin. Järjestelyt olivat sujuvat, sekä aikataulussa pysyttiin muutamista muuttujista huolimatta. Oppilaat, sekä opettajat vaikuttivat hyvin tyytyväisiltä metsäpäivään. Myös järjestäjät olivat tyytyväisiä tapahtumaan ja kiittelivät mahdollisuudesta osallistua. Järjestäjät ovat tapahtuman kulmakivi ja heidän tyytyväisyytensä on tärkeää. Niin 4H-yhdistyksen kuin rastinpitäjien panos tapahtumaan on valtava. Metsäpäivät edistävät hyvin tärkeää asiaa ja saattavat muuttaa monen nuoren elämän suunnan.

Tuloksena opinnäytetyöhön on koostettu tapahtuman vaiheet, sekä tutkimus- ja tietoperusta metsäsuhteesta. Opinnäytetyöhön koostettu tapahtumakertomus avaa tapahtuman vaiheet ja helpottaa tulevaisuuden metsäpäiviä. Voidaan todeta, että tapahtumakertomus mahdollistaa jatkossa myös uudet yhteistyötahot järjestämiseen liittyen, kun työvaiheet on kirjattu. Toteutettu kysely, sen tulokset, sekä kehitysideat olivat onnistuneita, sekä niistä saatiin koostettua halutut, sekä myös tavoitellut tiedot helposti ymmärrettäviksi. Saatiin konkreettista faktaa oppilaiden oppimisesta ja metsäsuhteen kehityksestä positiiviseen suuntaan. Kerätyillä kehitysideoilla saadaan huippuunsa hioutuneesta tapahtumasta entistä parempi.

Lähteet

- 4H-järjestö. (n.d.). *Historia*. <https://4h.fi/4h-jarjesto/organisaatio/historia/>
- 4H Hämeenlinnan seutu. (n.d.-a) *4H-järjestö*. <https://hameenlinna.4h.fi/yhdistys/4h-jarjesto/>
- 4H Hämeenlinnan seutu. (n.d.-b) *8- luokkalaisten metsäpäivät*.
<https://hameenlinna.4h.fi/yhdistys/kouluysteisty/8-luokkalaisten-metsapaivat/>
- AFF. (2022). *Contribution of Forests and Trees to Food and Nutrition Security*. African Forest Forum. <https://afforum.org/contribution-of-forests-and-trees-to-food-and-nutrition-security/>
- Aivoliitto. (2018) *Metsä rauhoittaa stressaantuneita aivoja*.
<https://www.aivoliitto.fi/aivoterveys/artikkelit/metsa-rauhoittaa-stressaantuneet-aivot/#bcd0ae78>
- Autere, S. (22.8.2019) Kestävät elämäntavat auttavat ilmastoahdistukseen. *Sitra*.
<https://www.sitra.fi/uutiset/kestavat-elamantavat-auttavat-ilmastoahdistukseen/>
- Elävä Perintö. (n.d.-a). *Elävän perinnön kansallinen luettelo*.
https://wiki.aineetonkulttuuriperinto.fi/wiki/EI%C3%A4v%C3%A4n_perinn%C3%B6n_kansallinen_luettelo
- Elävä Perintö. (n.d.-b). *Metsäsuhde*.
https://wiki.aineetonkulttuuriperinto.fi/wiki/Suomalainen_mets%C3%A4suhde
- Eskelinen, J. (19.10.2022). Viisi faktaa metsäteollisuuden viennistä. *Metsäteollisuus*.
<https://www.metsateollisuus.fi/uutishuone/viisi-faktaa-metsateollisuuden-viennista>
- FAO. (2022). *The State of World's Forests. Forest pathways for green recovery and building inclusive, resilient, and sustainable economies*. Food and Agriculture Organization of the United Nations. <https://www.fao.org/3/cb9360en/cb9360en.pdf>
- Fågel, R., Jussila, V., & Sarkkinen, S. (2021). *Ilo kasvaa ulkona-luontotoiminnan käsikirja*.
<https://ilokasvaaulkona.fi/wp-content/uploads/2021/12/ilo-kasvaa-ulkona-luontotoiminnan-kasikirja.pdf>
- Harvard Health Publishing (1.2.2020). Focus on concentration. *Harvard Medical School*.
<https://www.health.harvard.edu/mind-and-mood/focus-on-concentration>
- Jämsä. (n.d.) *Toiminallinen oppiminen*. <https://peda.net/jamsa/perusopetus/pp/liikkuva-koulu/to>
- Karhunkorva, R., Kärkkäinen, S., & Paaskoski, L. (2017). *Metsäsuhteiden kenttä*.
<https://mmm.fi/documents/1410837/2000444/Mets%C3%A4suhteide+kentt%C3%A4+-tiivistelm%C3%A4.pdf/24e482d4-0da2-48d3-84da-bc97968cf071/Mets%C3%A4suhteide+kentt%C3%A4+-tiivistelm%C3%A4.pdf%20/Mets%C3%A4suhteide+kentt%C3%A4+-tiivistelm%C3%A4.pdf>

- Koistinen, A., Lehtinen, A. & Nieminen, E. (9.12.2021). Kysely: Lähes 90 prosenttia suomalaisista pitää luontoa itselleen tärkeänä. *Sitra*.
<https://www.sitra.fi/uutiset/kysely-lahes-90-prosenttia-suomalaisista-pitaa-luontoa-itselleen-tarkeana-erilaisia-luontosuhteita-on-laaja-kirjo-ei-yhta-ainoaa-oikeaa/>
- Kosola, S., Moisala, M., & Ruokoniemi, P. (2019). *Lapset, nuoret ja älylaitteet: Taiten tasapainoon*. Duodecim.
- Kähkönen, S. (4.7.2013). Karu pettuleipä pelasti suomalaisia nälkäkuolemalta. *Yle*.
<https://yle.fi/a/3-6709997>
- Lai, O. (7.3.2022) Deforestation in Southeast Asia: Causes and Solutions. *Earth.Org*.
<https://earth.org/deforestation-in-southeast-asia/>
- LEAF. (n.d.) *Learning About Forests*. <https://www.leaf.global/>
- Lounais-Suomen Liikunta ja Urheilu Ry. (n.d.). *Innostavaa oppimisympäristöä rakentamassa*.
<https://www.liiku.fi/koulu-ja-opiskeluvuosien-liikunta/kouluvuosien-liikunta/materiaalit/toiminnallinen-oppiminen/>
- Lusto. (n.d.). *Metsäsuhteita*. Suomen Metsämuseo Lusto.
<https://lusto.fi/tutkimus-kokoelmat/metsasuhteita/>
- Maa- ja metsätalousministeriö. (21.2.2019) *Kansallinen metsästrategia 2025 – päivitys*.
<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-453-889-3>
- Metsäkeskus. (14.12.2022) Metsäammattilaisista on pulaa - nuoria osajia tarvitaan.
Metsäkeskus. <https://www.metsakeskus.fi/fi/ajankohtaista/metsaammattilaisista-on-pulaa-nuoria-osajia-tarvitaan>
- Metsäkeskus. (2023). *Monimetsä-hanke*. <https://www.metsakeskus.fi/fi/hankkeet/monimetsa>
- Mieli. (n.d.). *Luonto tukee lapsen mielenterveyttä*. <https://mieli.fi/materiaalit-ja-koulutukset/tietoa-mielenterveyden-vahvistamisesta/lapset-ja-nuoret/mielenterveys-varhaiskasvatuksessa/luonto-tukee-lapsen-mielenterveytta/>
- National 4-H Forestry Invitational Committee. (n.d.). *The Super Bowl of Forestry*.
<https://4hforestryinvitational.org/>
- Opetushallitus. (2014). *Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet*.
https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/perusopetuksen_opetussuunnitelman_perusteet_2014.pdf
- PEFC FI 1002:2022. (2023). *Metsien kestävä hoidon ja käytön vaatimukset*. PEFC Suomi – Suomen Metsäsertifiointi ry.
- Rantala, K. (2.3.2020). Mitä metsä merkitsee suomalaisille. *Yle*. <https://yle.fi/a/3-11228077>
- SMY. (n.d.). *Yhteistyöverkostot*. Suomen Metsäyhdistys.
<https://smy.fi/smy/yhteistyoverkostot/>
- Suomen Latu. (n.d.). *Metsämörri, Taustaa*.
<https://www.suomenlatu.fi/ulkoile/lastentoiminta/metsamorri/taustaa.html>
- Sveriges 4H. (n.d.). *Evenemang*. <https://www.4h.se/evenemang/>

- Tiihonen, J. (29.4.2022). Metsien suojele vai metsäteollisuuden työpaikat – kansalaiset voivat ottaa kantaa Suomen metsästrategian näkökulmiin. Yle. <https://yle.fi/a/3-12423829>
- WWF. (n.d.-a) *Metsäkato*. <https://wwf.fi/uhat/metsakato/>
- WWF. (n.d.-b) *Ilmastonmuutos*. <https://wwf.fi/uhat/ilmastonmuutos/>
- Yle. (n.d.). *Vihreän kullan maa – metsäteollisuus Suomessa*. <https://yle.fi/aihe/kategoria/elava-arkisto/vihrean-kullan-maa-metsateollisuus-suomessa>
- YTHS. (16.9.2022). *Keskittyminen on taito, jota voi harjoitella*. Ylioppilaiden terveydenhuoltosäätiö. <https://www.yths.fi/ajankohtaista/2022/keskittyminen-on-taito-jota-voi-harjoitella/>
- Ässämäki, A. (13.8.2023). Metsänomistaja, opettele ainakin nämä kolme mittausta. *Metsään Metsäkeskuksen asiakaslehti*. <https://www.metsaan-lehti.fi/uutiset/omistus/metsanomistaja-opettele-ainakin-nama-kolme-mittausta.html>

Liite 1. Metsäpäivien mainos

8.-LUOKKALAISTEN

4H **METSÄ-
PÄIVÄT**



Ahvenistolla 5.-8.9.2023

- **Minun metsäni**
- **Metsät ja ilmastonmuutos**
- **Metsästä ammatti**
- **Metsän mahdollisuudet**

**Metsäpäivät järjestetään yhteistyössä
metsäalan toimijoiden kanssa**



hattula
Elämä varten.

SUOMEN METSÄSÄÄTIÖ

 **HÄMEENLINNAN
KAUPUNKI**

Liite 2. Rastiseloste



1. Metsäkeskus
2. Vanajavesikeskus ja MHY/Metsän Voima
3. Metsä Group
4. Metsästäjäliitto
5. HAMI, Evon yksikkö
6. TTS ja Metsäkonepalvelu
- K Kota, 4H Hämeenlinnan seutu

Tervetuloa Metsäpäiville 5.-8.9.2023 Ahvenistolle

Metsäpäivät toteutetaan yhteistyönä eri metsä- ja luontotoimijoiden kanssa. Päivän aikana pääsette tutustumaan metsään ja luontoon kuudella eri rastipisteellä. Päivän päätteeksi toivomme, että annatte palautteen tapahtumasta, jotta voimme kehittää siitä seuraaville ryhmille vielä mielekkäämmän.

Toimijaesittelyt:

1. Suomen Metsäkeskuksen rastilla esitellään luonnon monimuotoisuuden huomiointia talousmetsien hoidossa.
2. Vanajavesikeskus (tiistai ja keskiviikko), rastilla ollaan meille kaikille tärkeän asian äärellä "puhdas vesi –tärkein luonnonvaramme!"

Metsänhoitoyhdistys Kanta-Häme/ Metsän Voima (torstai ja perjantai) rastilla pääsee harjoittelemaan puun mittausta keppikonstilla.
3. Metsä Group, metsänkierto
4. Suomen Metsästäjäliiton rastilla tutustutaan metsästäjän taitoihin.
5. Hämeen ammatti-instituutti kertoo kouluttautumisesta metsäalan ammatteihin sekä esittelee metsätyövälineitä.
6. Työtehoseura TTS ja Metsäkonepalvelu tuovat paikalle metsäkoneen ja rastilla kuullaan kouluttautumisesta metsäkonepuolelle.
- K 4H:n katoksissa jutustelua, aktivointia sekä eväiden syöntiä



SUOMEN METSÄSÄÄTIÖ



Liite 3. Aikataulutuksen esimerkki

TIISTAI 5.9.						
	Lyseo 8A	Lyseo 8B	Lyseo 8C	Lyseo 8D	Lyseo 8E	Lyseo 8F
9:00	Metsäkeskus	kota				
9:20	Vanajavesikeskus	Metsäkeskus				
9:40	Metsä Group	Vanajavesikeskus	Metsäkeskus	kota		
10:00	Metsästäjäliitto	MetsäGroup	Vanajavesikeskus	Metsäkeskus		
10:20	Hami	Metsästäjäliitto	MetsäGroup	Vanajavesikeskus	Metsäkeskus	kota
10:40	TTS	Hami	Metsästäjäliitto	MetsäGroup	Vanajavesikeskus	Metsäkeskus
11:00	kota	TTS	Hami	Metsästäjäliitto	MetsäGroup	Vanajavesikeskus
11:20	lähtö 11.20	lähtö 11.20	TTS	Hami	Metsästäjäliitto	MetsäGroup
11:40			kota	TTS	Hami	Metsästäjäliitto
12:00			lähtö 12.00	lähtö 12.00	TTS	Hami
12:20					kota	TTS
12:40					lähtö 12.40	lähtö 12.40
13:00						
13:20						
13:40						
14:00						
14:20						
14:40						
15:00						
oppilaita:	23	23	23	23	23	23

Liite 4. Oppilaiden kyselyn esimerkki



Metsäpäivät 2023 palautekysely

Palautekysely metsäpäiviin osallistujille. Kysely on osana opinnäytetyötä. Voitte halutesanne osallistua arvontaan täyttämällä yhteystiedot. (Tietoja käytetään vain arvontaan). :)

Mikä näistä kuvaa mielestäsi metsää parhaiten? *

- Paikka jossa viihdyn.
- Paikka jossa en käy usein, mutta ihan ok.
- Paikka jonne en mene.

Muuttuiko metsä tärkeämmäksi metsäpäivän ansiosta? *

- Kyllä
- Ei

Opitko uusia asioita metsästä ja/tai metsäalasta? *

- Kyllä
- Ei

Näkisitkö työskentelyn metsäalalla aiempaa mielenkiintoisempana? *

- Kyllä
- Ei

Parasta metsäpäivässä? *

- Metsien monimuotoisuus
- Metsästys
- Metsäalan työvälineet
- Metsäkone
- Metsän mittaus
- Metsän eri vaiheet
- Saa viettää päivän ulkona metsässä

Vapaa palaute. Jäitkö kaipaamaan jotain/oliko jokin erityisen kivaa? *

Lyhyt vastaukseksi!
.....